



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,  
ZNANOST IN INOVACIJE



Sofinancira  
Evropska unija

**PUŠ v delovno okolje 2024-2027**

## **Digitalna preobrazba za odgovorno in vključujoče STEM visokošolsko izobraževanje - Digi-STEM**

### **Projekt B**

**Analiza rezultatov mini raziskave o digitalni finančni pismenosti:  
diagnostični kviz med študenti**

Pripravili: Zala Stergar, Julijana Minić, Žana Balon

Pregledali: doc. dr. Andreja Abina (MPŠ), doc. dr. Uroš Puc (MPŠ), mag.  
Darko Kovačič (MIITR)



# Vsebina

1. Uvod .....	3
2. Metodologija dela .....	3
3. Rezultati .....	3
3.1 Splošni pregled rezultatov.....	3
3.2 Osebni proračun.....	4
3.3 Načrtovanje osebnega proračuna .....	4
3.4 Finančna rezerva .....	5
3.5 Impulzivno nakupovanje in tveganje .....	6
3.6 Phishing.....	6
3.7 Kredit in obrestna mera .....	7
3.8 Investicije in tveganja.....	8
3.9 Digitalne banke .....	9
4. Analiza in interpretacija .....	11
4.1 Ključne ugotovitve raziskave .....	11
4.2 Predlogi za izboljšanje finančne pismenosti študentov .....	11
5. Zaključek .....	13
6. Viri in priloge.....	14

# 1. Uvod

Namen ankete je bil pridobiti vpogled v raven finančne pismenosti med študenti, zlasti na področju digitalnih finančnih storitev. Raziskava je bila izvedena v okviru PUŠ projekta Digi-STEM, katerega cilj je krepitev digitalnih kompetenc in finančne pismenosti med študenti STEM področij. Finančna pismenost predstavlja eno izmed ključnih kompetenc posameznika za učinkovito upravljanje osebnih financ in sprejemanje informiranih finančnih odločitev. Razvoj finančne pismenosti med študenti je pomemben tudi z vidika širšega družbenega in ekonomskega razvoja. Razumevanje finančnih konceptov in odgovorna uporaba digitalnih finančnih storitev lahko prispevata k večji stabilnosti posameznikov, zmanjšanju finančnih tveganj ter bolj premišljenemu vključevanju v sodobno digitalno finančno okolje.

## 2. Metodologija dela

Anketni vprašalnik je bil zasnovan kot diagnostični kviz za preverjanje osnovnega znanja s področja finančne pismenosti in digitalnega bančništva. Vprašalnik je vseboval 10 vprašanj zaprtega tipa, ki so bila oblikovana predvsem kot vprašanja z več možnimi odgovori (multiple choice), kjer so anketiranci izbirali med ponujenimi možnostmi. Takšna oblika vprašanj omogoča lažjo primerjavo odgovorov in kvantitativno analizo rezultatov. Skupno je bilo zbranih 31 veljavnih odgovorov, od tega 18 odgovorov v slovenski različici ankete in 13 odgovorov v angleški različici. Takšen pristop omogoča osnovno primerjavo rezultatov med obema skupinama respondentov. Zbiranje podatkov je potekalo v obdobju od 9. februarja 2026 do 9. marca 2026. Anketa je bila med študenti distribuirana v digitalni obliki, kar je omogočilo enostaven dostop do vprašalnika ter hitro zbiranje podatkov. Sodelovanje v anketi je bilo prostovoljno in anonimno. Anketiranci niso posredovali osebnih podatkov, ki bi omogočili njihovo identifikacijo. Zbrani podatki so bili uporabljeni za analizo ravni finančne pismenosti med študenti ter za pripravo poročila v okviru projekta Digi-STEM. Obdelava podatkov je potekala na agregirani ravni, pri čemer so rezultati v tem poročilu predstavljeni v obliki statističnih pregledov, tabel in grafičnih prikazov.

## 3. Rezultati

Analiza temelji na 31 zbranih odgovorih, pri čemer je 18 respondentov izpolnilo slovensko različico ankete, 13 respondentov pa angleško različico. Rezultati so predstavljeni glede na tematska področja finančne pismenosti, ki so bila vključena v vprašalnik. Pri interpretaciji rezultatov je treba uopštevati, da gre za diagnostični kviz, katerega namen je bil predvsem pridobiti splošen vpogled v razumevanje osnovnih finančnih konceptov med študenti.

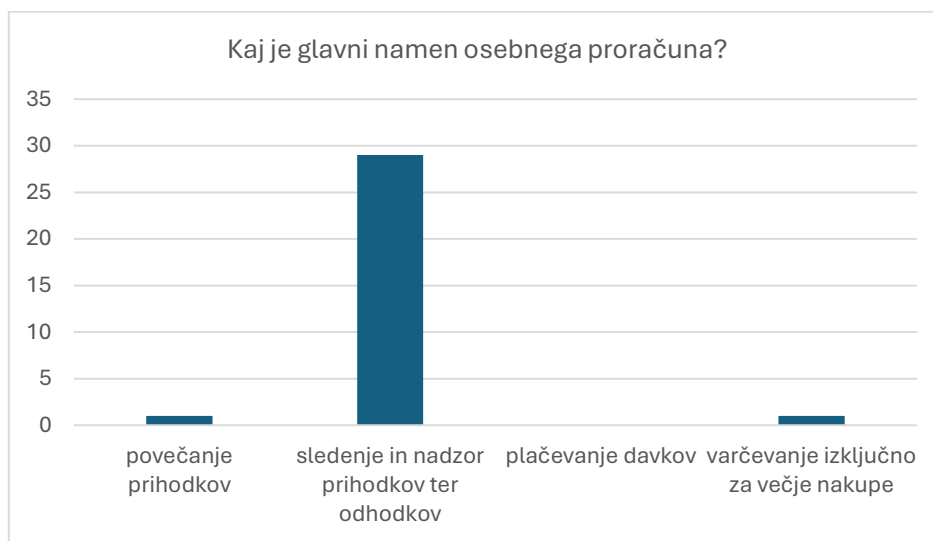
### 3.1 Splošni pregled rezultatov

Analiza rezultatov kaže, da so anketirani študenti dosegli relativno visoko stopnjo pravih odgovorov, kar nakazuje dobro osnovno razumevanje temeljnih finančnih konceptov.

Povprečni rezultati kviza so bili pri obeh jezikovnih različicah zelo podobni, kar kaže na primerljivo raven finančne pismenosti med sodelujočimi študenti. Pri večini vprašanj so študenti pokazali relativno dobro razvito osnovno razumevanje finančnih odločitev, ki jih posameznik sprejema v vsakdanjem življenju. Kljub temu se pri posameznih temah pojavljajo razlike v stopnji razumevanja, kar nakazuje na področja, kjer bi bilo smiselno dodatno okrepiti izobraževanje in ozaveščanje o finančni pismenosti.

### 3.2 Osebni proračun

Slika 1: Kaj je glavni namen osebnega proračuna?



Vir: (Anketa,2026)

Rezultati ankete kažejo, da večina študentov razume osnovni namen osebnega proračuna. Velika večina anketirancev je pravilno prepoznala, da osebni proračun omogoča spremljanje prihodkov in odhodkov ter boljše upravljanje osebnih financ. Takšno razumevanje je pomembno, saj posameznikom pomaga pri načrtovanju porabe in sprejemanju bolj premišljenih finančnih odločitev.

### 3.3 Načrtovanje osebnega proračuna

Rezultati kažejo, da anketirani študenti dobro razumejo, kateri podatki so ključni za učinkovito načrtovanje osebnega proračuna. Večina sodelujočih je pravilno prepoznala, da so za načrtovanje proračuna najpomembnejši povprečni mesečni prihodki in redni stroški. To kaže na dobro osnovno finančno pismenost na področju upravljanja osebnih financ.

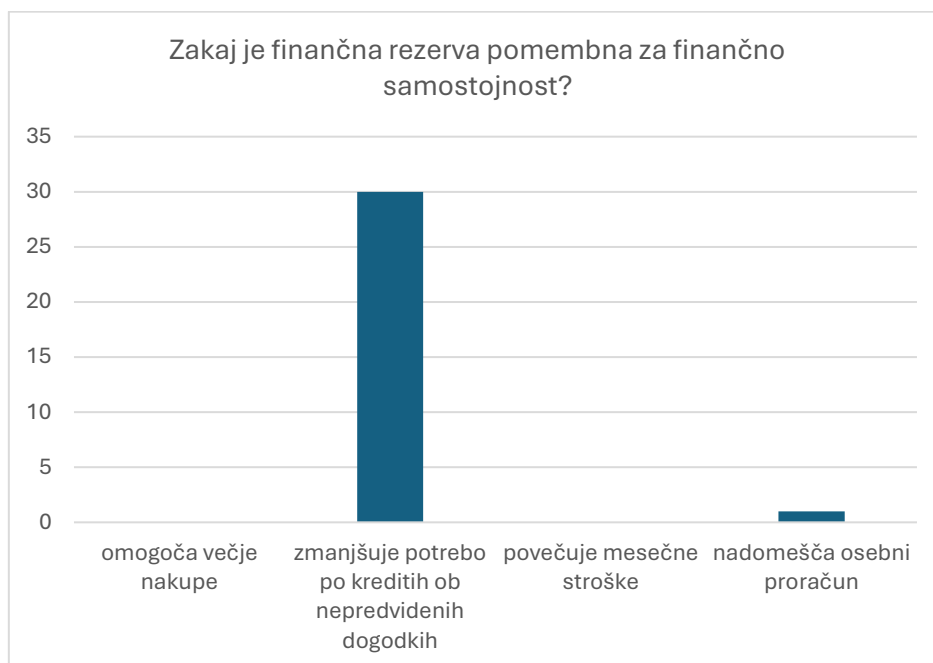
Slika 2: Kateri podatek je ključen za realno načrtovanje osebnega proračuna?



Vir: (Anketa,2026)

### 3.4 Finančna rezerva

Slika 3: Zakaj je finančna rezerva pomembna za finančno samostojnost?



Vir: (Anketa,2026)

Rezultati ankete kažejo, da se večina študentov zaveda pomena finančne rezerve. Udeleženci so večinoma pravilno prepoznali, da finančna rezerva predstavlja pomembno zaščito pred nepričakovanimi finančnimi izdatki. Takšno razumevanje prispeva k večji finančni varnosti posameznika in zmanjšuje potrebo po zadolževanju v nepredvidenih situacijah.

### 3.5 Impulzivno nakupovanje in tveganje

Slika 4: Kaj je glavno tveganje impulzivnih nakupov?



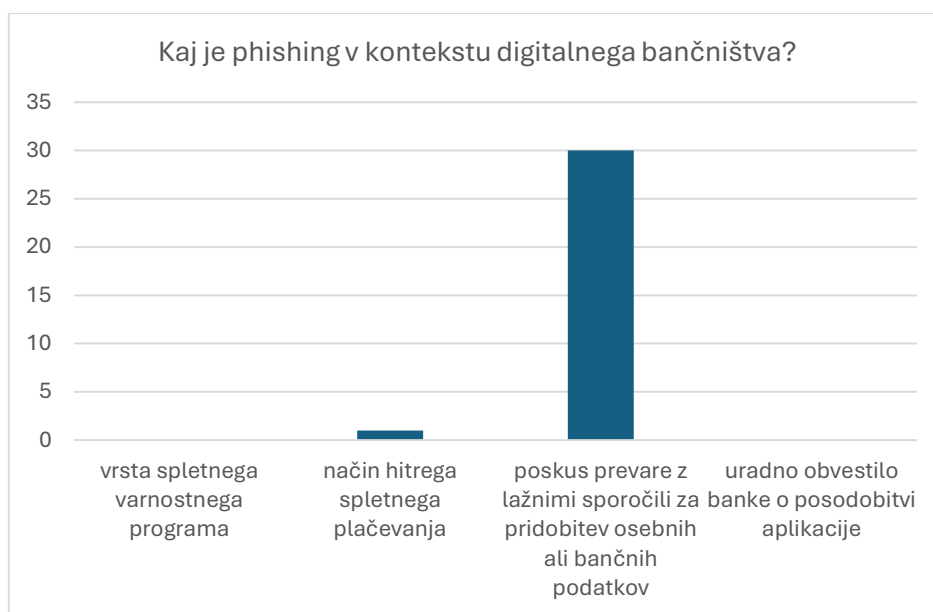
Vir: (Anketa,2026)

Analiza rezultatov kaže, da se študenti zavedajo tveganj, povezanih z impulzivnim nakupovanjem. Večina anketirancev je prepoznala, da lahko nepremišljeni nakupi negativno vplivajo na dolgoročno finančno stabilnost posameznika. Razumevanje teh tveganj je pomembno za odgovorno upravljanje osebnih financ.

### 3.6 Phishing

Rezultati ankete kažejo, da ima večina študentov dobro osnovno znanje o digitalni varnosti v finančnem okolju. Udeleženci so večinoma pravilno prepoznali phishing kot poskus pridobivanja občutljivih podatkov preko lažnih sporočil ali spletnih strani. Takšno znanje je pomembno za varno uporabo digitalnih finančnih storitev.

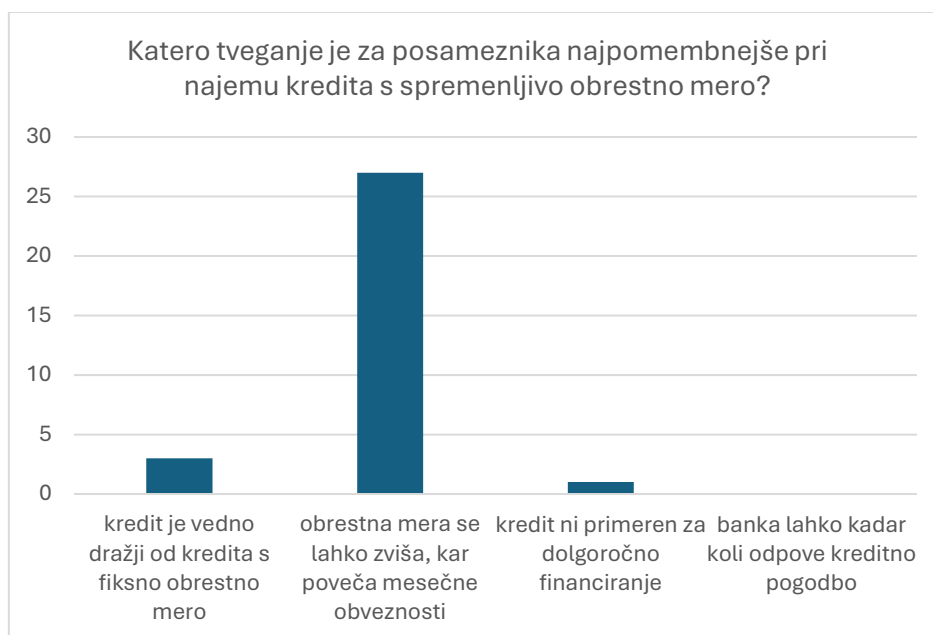
Slika 5: Kaj je phishing v kontekstu digitalnega bančništva?



Vir: (Anketa,2026)

### 3.7 Kredit in obrestna mera

Slika 6: Katero tveganje je za posameznika najpomembnejše pri najemu kredita s spremenljivo obrestno mero?

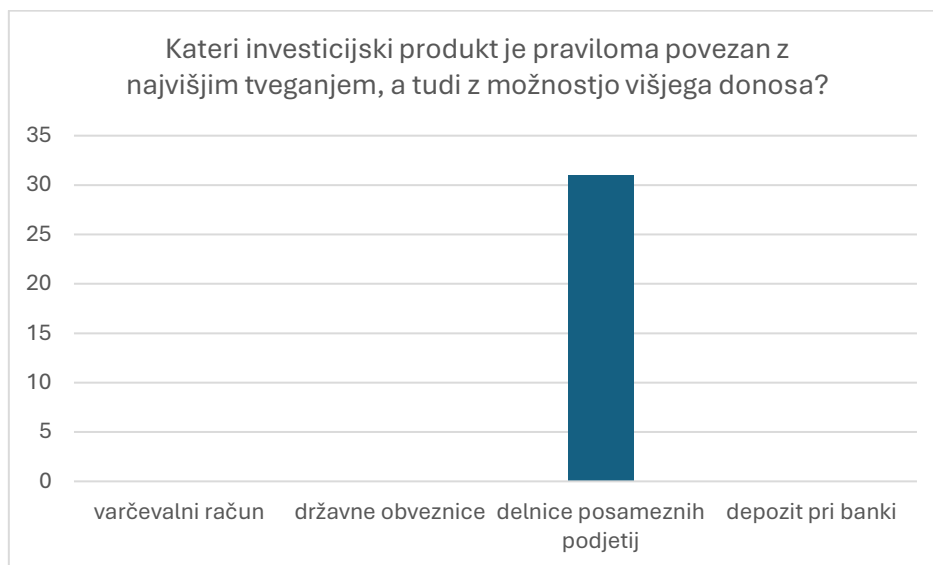


Vir: (Anketa,2026)

Študenti razumejo osnovna tveganja, povezana s krediti s spremenljivo obrestno mero. Večina anketirancev je prepoznala, da se lahko obrestna mera s časom spremeni, kar vpliva na višino mesečnih obrokov kredita. Razumevanje teh finančnih konceptov je pomembno pri sprejemanju odgovornih odločitev o zadolževanju.

### 3.8 Investicije in tveganja

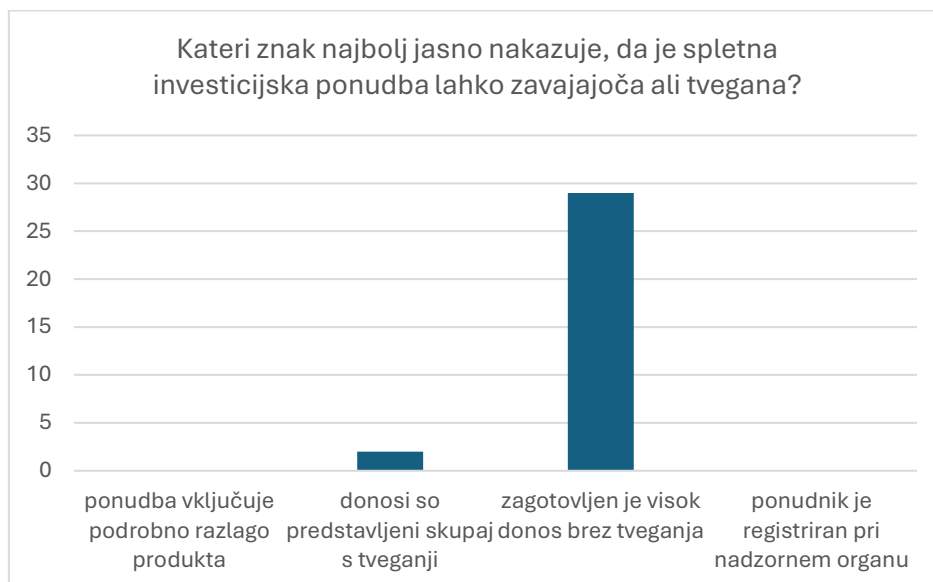
Slika 7: Kateri investicijski produkt je praviloma povezan z najvišjim tveganjem, a tudi z možnostjo višjega donosa?



Vir: (Anketa,2026)

Rezultati ankete kažejo, da študenti razumejo osnovni odnos med tveganjem in donosom pri investicijah. Večina anketirancev je pravilno prepoznala, da so nekatere investicije, kot so delnice posameznih podjetij, povezane z večjim tveganjem, vendar tudi z možnostjo višjega donosa. To kaže na osnovno razumevanje investicijskih principov.

Slika 8: Kateri znak najbolj jasno nakazuje, da je spletna investicijska ponudba lahko zavajajoča ali tvegana?

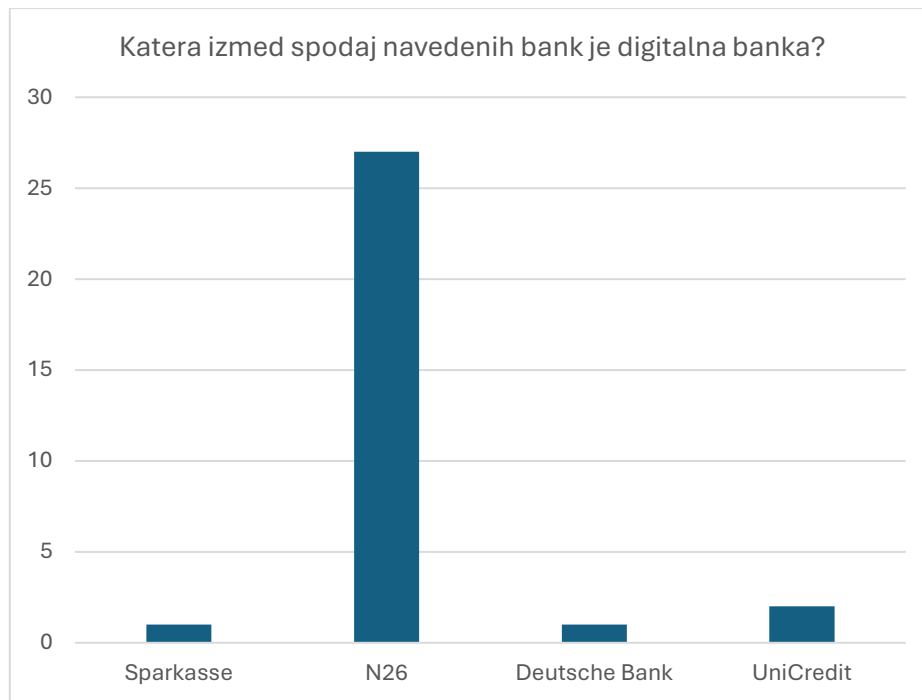


Vir: (Anketa,2026)

Študenti večinoma znajo prepoznati potencialno tvegane investicijske ponudbe. Večina anketirancev se zaveda, da so obljube o zagotovljenih visokih donosih pogosto znak zavajajočih ali tveganih finančnih ponudb. Takšno znanje je pomembno za zaščito pred finančnimi prevarami.

### 3.9 Digitalne banke

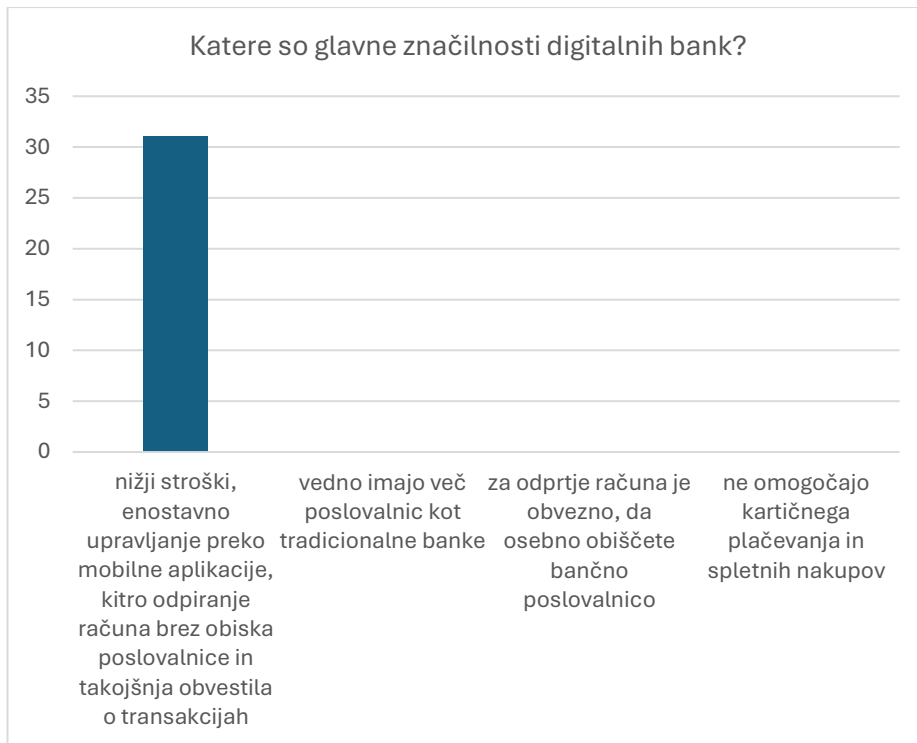
Slika 9: Katera izmed spodaj navedenih bank je digitalna banka?



Vir: (Anketa,2026)

Rezultati ankete kažejo, da so študenti dobro seznanjeni z digitalnimi bankami. Večina sodelujočih je pravilno prepoznala primer digitalne banke, kar kaže na njihovo poznavanje sodobnih oblik bančnih storitev. Digitalno bančništvo postaja vse pomembnejši del finančnega sistema, zato je takšno znanje za študente zelo koristno.

Slika 10: Katere so glavne značilnosti digitalnih bank?



Vir: (Anketa,2026)

Anketiranci so večinoma pravilno prepoznali prednosti, kot so nižji stroški poslovanja in enostavna uporaba mobilnih aplikacij. To kaže na dobro razumevanje sodobnih digitalnih finančnih storitev.

## 4. Analiza in interpretacija

Rezultati mini raziskave omogočajo vpogled v trenutno raven finančne pismenosti med sodelujočimi študenti. Na podlagi analize odgovorov lahko ugotovimo, da imajo študenti relativno dobro osnovno razumevanje ključnih finančnih konceptov, ki so pomembni za upravljanje osebnih financ v sodobnem digitalnem okolju. Relativno visoka stopnja pravih odgovorov kaže, da so študenti že seznanjeni z osnovnimi koncepti, kot so upravljanje osebnega proračuna, uporaba digitalnih bančnih storitev ter razumevanje osnovnih finančnih instrumentov. To je deloma pričakovano, saj študenti STEM področij pogosto razvijejo dobre analitične in logične sposobnosti, ki jim omogočajo razumevanje osnovnih ekonomskih in finančnih konceptov.

Kljub temu rezultati hkrati kažejo, da je finančna pismenost področje, ki zahteva stalno nadgrajevanje znanja. Sodobno finančno okolje se hitro spreminja, predvsem zaradi razvoja digitalnih finančnih tehnologij, novih oblik plačilnih sistemov in investicijskih priložnosti. Zato je pomembno, da imajo študenti dostop do dodatnih izobraževalnih vsebin, ki jim pomagajo razvijati finančne kompetence.

### 4.1 Ključne ugotovitve raziskave

Prvič, rezultati kažejo, da študenti razmeroma dobro razumejo osnove upravljanja osebnih financ, kar vključuje pomen načrtovanja proračuna, spremljanje prihodkov in odhodkov ter osnovne principe finančne odgovornosti. Takšno znanje predstavlja pomembno osnovo za dolgoročno finančno stabilnost posameznika. Drugič, študenti izkazujejo tudi relativno dobro poznavanje digitalnega bančništva, kar je razumljivo glede na to, da mlajše generacije pogosto uporabljajo mobilne aplikacije za upravljanje financ in izvajanje plačilnih transakcij. Razumevanje delovanja digitalnih bank in spletnih finančnih storitev je v sodobni družbi ključnega pomena, saj digitalne finančne tehnologije postajajo vse pomembnejši del vsakdanjega življenja. Tretjič, rezultati nakazujejo, da je razumevanje finančnih instrumentov in dolgoročnih finančnih odločitev, kot so krediti, obrestne mere in investicije, nekoliko manj izrazito. Takšne teme pogosto zahtevajo bolj poglobljeno znanje ter več praktičnih primerov, ki študentom pomagajo razumeti dolgoročne posledice finančnih odločitev. Na splošno rezultati kažejo, da imajo sodelujoči študenti dobro osnovno izhodišče na področju finančne pismenosti, vendar obstaja prostor za nadaljnje izboljšave, zlasti na področju kompleksnejših finančnih odločitev.

### 4.2 Predlogi za izboljšanje finančne pismenosti študentov

Ena izmed možnosti je vključitev kratkih izobraževalnih delavnic ali seminarjev, ki bi obravnavali ključne teme finančne pismenosti, kot so upravljanje osebnega proračuna, varno upravljanje digitalnega bančništva, razumevanje kreditov ter osnov investiranja. Takšne aktivnosti bi študentom omogočile pridobivanje praktičnega znanja, ki ga lahko uporabijo pri vsakodnevnem upravljanju svojih financ. Druga možnost je razvoj digitalnih izobraževalnih vsebin, kot so spletni kvizi, interaktivni moduli ali kratka izobraževalna gradiva, ki bi študentom

omogočila samostojno učenje. Takšen pristop je še posebej primeren za študente STEM področij, saj pogosto vključuje uporabo digitalnih orodij in interaktivnih metod učenja. Poleg tega bi bilo smiselno spodbujati tudi razumevanje finančnih tveganj, ki so povezana z investicijami, spletnimi prevarami in neodgovornim zadolževanjem. Večja ozaveščenost o teh tveganjih lahko prispeva k bolj odgovornemu finančnemu vedenju posameznikov. Rezultati raziskave tako predstavljajo pomembno izhodišče za nadaljnje aktivnosti v okviru projekta Digi-STEM, katerih cilj je krepitev digitalnih in finančnih kompetenc študentov.

## 5. Zaključek

Mini raziskava o finančni pismenosti med študenti je omogočila osnovni vpogled v razumevanje ključnih finančnih konceptov, povezanih z upravljanjem osebnih financ in uporabo digitalnih finančnih storitev. Na podlagi analize 31 zbranih odgovorov je mogoče ugotoviti, da sodelujoči študenti izkazujejo relativno dobro osnovno razumevanje finančnih tem, kot so upravljanje osebnega proračuna, digitalno bančništvo ter osnovni finančni instrumenti. Rezultati raziskave kažejo, da študenti dobro poznajo osnovne principe delovanja sodobnih finančnih storitev, kar je pomembno zlasti v kontekstu vse večje digitalizacije finančnega sektorja. Kljub temu analiza rezultatov nakazuje tudi potrebo po nadaljnjem razvoju finančnih kompetenc, predvsem na področjih, ki vključujejo bolj kompleksne finančne odločitve, kot so razumevanje investicij, obrestnih mer ter dolgoročno finančno načrtovanje. Izvedena anketa predstavlja pomemben diagnostični korak pri ugotavljanju trenutne ravni finančne pismenosti med študenti ter omogoča oblikovanje nadaljnjih izobraževalnih aktivnosti. Rezultati lahko služijo kot podlaga za razvoj dodatnih izobraževalnih vsebin, delavnic ali drugih oblik podpore, ki bi študentom omogočile poglobljeno razumevanje finančnih konceptov in odgovorno uporabo digitalnih finančnih storitev. Aktivnost A2 v okviru projekta Digi-STEM tako prispeva k boljšemu razumevanju potreb študentov na področju finančne pismenosti ter podpira razvoj kompetenc, ki so pomembne za uspešno delovanje posameznika v sodobnem digitalnem in finančnem okolju. Krepitev finančne pismenosti med STEM študenti lahko dolgoročno prispeva k večji finančni stabilnosti posameznikov ter k bolj odgovornemu in informiranemu sprejemanju finančnih odločitev.

## 6. Viri in priloge

### *Priloga 1: Anketa o finančni pismenosti in finančnih odločitvah*

*Spoštovani,*

*anketa je namenjena ugotavljanju ravni osnovne finančne pismenosti posameznikov, s poudarkom na področjih osebnega proračuna, finančne varnosti, kreditov in investiranja.*

*Anketa je anonimna, zbrani podatki pa bodo uporabljeni izključno v raziskovalne oziroma izobraževalne namene.*

*Izpolnjevanje ankete vam bo vzelo približno 3–5 minut.*

*Hvala za vaš čas in sodelovanje.*

*1. Kaj je glavni namen osebnega proračuna?*

- a) Povečanje prihodkov*
- b) Sledenje in nadzor prihodkov ter odhodkov*
- c) Plačevanje davkov*
- d) Varčevanje izključno za večje nakupe*

*2. Kateri podatek je ključen za realno načrtovanje osebnega proračuna?*

- a) Najvišji možni prihodek v letu*
- b) Povprečni mesečni prihodki in redni stroški*
- c) Število bančnih računov*
- d) Višina gotovine, ki jo imamo trenutno*

*3. Zakaj je finančna rezerva pomembna za finančno samostojnost?*

- a) Omogoča večje nakupe*
- b) Zmanjšuje potrebo po kreditih ob nepredvidenih dogodkih*
- c) Povečuje mesečne stroške*
- d) Nadomešča osebni proračun*

4. Kaj je glavno tveganje impulzivnih nakupov?

- a) Manjša poraba časa
- b) Povečanje nadzora nad proračunom
- c) Dolgoročna finančna nestabilnost
- d) Večje finančno znanje

5. Kaj je phishing v kontekstu digitalnega bančništva?

- a) Vrsta spletnega varnostnega programa
- b) Način hitrega spletnega plačevanja
- c) Poskus prevare z lažnimi sporočili za pridobitev osebnih ali bančnih podatkov
- d) Uradno obvestilo banke o posodobitvi aplikacije

6. Katero tveganje je za posameznika najpomembnejše pri najemu kredita s spremenljivo obrestno mero?

- a) Kredit je vedno dražji od kredita s fiksno obrestno mero
- b) Obrestna mera se lahko zviša, kar poveča mesečne obveznosti
- c) Kredit ni primeren za dolgoročno financiranje
- d) Banka lahko kadar koli odpove kreditno pogodbo

7. Kateri investicijski produkt je praviloma povezan z najvišjim tveganjem, a tudi z možnostjo višjega donosa?

- a) Varčevalni račun
- b) Državne obveznice
- c) Delnice posameznih podjetij
- d) Depozit pri banki



8. Kateri znak najbolj jasno nakazuje, da je spletna investicijska ponudba lahko zavajajoča ali tvegana?

- a) Ponudba vključuje podrobno razlago produkta
- b) Donosi so predstavljeni skupaj s tveganji
- c) Zagotovljen je visok donos brez tveganja
- d) Ponudnik je registriran pri nadzornem organu

9. Katera izmed spodaj navedenih bank je digitalna banka?

- a) Sparkasse
- b) N26
- c) Delavska hranilnica
- d) NLB

10. Katere so glavne značilnosti digitalnih bank?

- a) Nižji stroški, enostavno upravljanje preko mobilne aplikacije, hitro odpiranje računa brez obiska poslovalnice ter takojšnja obvestila o transakcijah
- b) Vedno imajo več poslovalnic kot tradicionalne banke
- c) Za odprtje računa je obvezno osebno obiskati bančno poslovalnico
- d) Ne omogočajo kartičnega plačevanja in spletnih nakupov